

Novelizace dokumentu

Dodatek č. 2

Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, 1. 9. 2016,
kterým se ruší Dodatek č. 2 platný od 1. 9. 2021 a nabývá účinnosti jeho
novelizovaná verze.

Platnost: 1. 9. 2023

Odůvodnění:

Novelizace Dodatku č. 2 ŠVP Základní školy a Mateřské školy Určice, příspěvkové organizace, vzniká v důsledku pokračování postupného zavádění nové vzdělávací oblasti „Informatika“ do výuky v jednotlivých ročnících ZŠ a začlenění digitálních kompetencí v neinformatických předmětech. Všechny úpravy vycházejí ze změn RVP ZV zveřejněné v lednu 2021, v červnu 2023. Dokument reaguje na podněty získané během naplňování očekávaných výstupů ŠVP v uplynulém období (školní roky 2021/2022, 2022/2023).

Dodatek upravuje znění následujících části ŠVP pro základní vzdělávání, 1. 9. 2016:

1. V kapitole „**1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE**“ ustanovuje nové koordinátory ŠVP, Mgr. Martinu Bradovou koordinátorkou ŠVP za první stupeň, Mgr. Tomáše Milara, koordinátora ŠVP za druhý stupeň.
2. V kapitole „**1. 2. Seznam použitých zkratk**“ ruší zkratku ČJS Člověk a jeho svět a zavádí zkratku Prv Prvouka. Dále je zavedena nová zkratka Zpp pro předmět Základy práce s počítačem.
3. V kapitole „**3. 2. Výchovně vzdělávací strategie**“ je vložen text charakterizující digitální kompetenci.

Kompetence digitální

- *nenuceně vede žáka k používání digitálních zařízení a aplikací, které využívá během aktivit vedoucích k plnění očekávaných výstupů a také během činností běžného života*
 - *umožňuje žákům samostatně rozhodovat o volbě technologie ke konkrétní činnosti*
 - *vede ke správnému získávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat a digitálního obsahu*
 - *vytváří u žáků schopnost nakládat s digitálním obsahem, kombinuje různé formáty*
 - *žák je schopen vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků*
 - *žák využívá digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování běžných činností, zjednodušení a zároveň zkvalitnění své práce*
 - *pracuje s digitálními technologiemi v kontextu lidské společnosti, seznamuje se s vývojem, kriticky hodnotí přínosy a možná rizika jednotlivých technologií*
 - *dovede rozpoznat situace, které ohrožují bezpečnost jeho sama, svého okolí či vedou ke ztrátě důležitých dat*
 - *jedná eticky během komunikace a sdílení informací v různých prostředích*
4. V kapitole „**3. 5. Začlenění průřezových témat**“ upravuje realizaci průřezových témat dle přiložených tabulek v závislosti na změnách učebního plánu.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Rozvoj schopností poznávání	Č,M HV VV TV Prv	Prv HV VV TV	Prv, M HV VV TV	Př, HV VV TV INF	Př, HV VV TV INF	Č,F,M HV VV VO TV INF, Zpp	Č.M.F HV VV VO TV,N, INF, SP	Č,M N,CH HV VV ,TV VO INF	Č,M VO CH VV HV TV,N INF, SP
Sebepoznání a sebepojetí	HV VV TV	HV VV TV	A,HV VV TV	Př, Hv, VV TV	Př, ,HvV V, Tv	M,VV SP,VO TV	VV,SP VO TV	,PŘ VO TV	SP,VO TV
Seberegulace a sebeorganizace	HV VV TV	HV VV TV	A,Hv VV TV	SP, Hv VV TV	SP, Hv TV VV	Č,TV VO	M,Č, N,TV VO	Č,A,N M,F TV,PŘ VO	Č,A,N SP,TV VO
Psychohygiena	Hv VV TV, Prv	HV VV TV	M,HV VV TV	Př,Hv VV TV	Př,A VV TV	A,TV VO	N,M TV VO	N,TV F,VO	N,VO TV
Kreativita	M,Prv HV VV TV	Prv HV VV TV	Č,M HV Prv VV TV	M HV VV TV INF	M HV VV TV INF	INF HV VV,SP VO TV, Zpp	HV,M VV,Č SP,TV VO, INF	INF M,VV Č,HV VO TV	M,VV Č,HV VO TV INF
Poznávání lidí	HV VV TV	Prv, Hv VV TV	Prv, Vv HV TV	VL	VL	VV TV VO	Č,TV VV VO	,F VO TV	TV,M VO,A, SP
Mezilidské vztahy	Prv, Vv HV TV	Prv, Vv HV TV	Prv, Vv HV TV	VV HV TV VL	VV HV TV VL	SP,TV VO	Č,N SP,TV VO, INF	Č,N,F ,TV VO	D,N VO TV, SP
Komunikace	Č,VV HV Prv TV	Č, VV HV Prv TV	VV HV TV	VV HV TV INF	VV HV TV INF	Č,VV A,TV HV VO INF, Zpp	Č,VV A,HV N,VO TV, INF	Č,A,F N,HV ,TV VV VO INF	Č,A,N SP,TV HV VV VO INF
Kooperace a kompetice	Prv, Vv HV TV	Prv	Č, Prv			F,Č VO,SP HV TV	F,Č HV SP,TV VO	F,M,Č TV,PŘ VO CH	CH,M Č,TV HV VO

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv, Vv HV TV	Prv, Vv HV TV	Prv, M HV TV	VV HV TV INF	SP,Vv HV TV, INF	Č,VO M,Z TV INF, Zpp	M,Z,F Č,VO TV INF, SP	M,CH Č,VO Z,TV INF	M,CH Č,VO Z,TV INF
Hodnoty, postoje, praktická etika			VV HV TV	VV HV TV		VO TV	VO TV INF	VO,F HV TV	VO HV TV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Občanská společnost a škola	Č,M Prv	M		VL	VL	TV VO	TV VO	TV,Z VO	TV
Občanská společnost a stát				VL	VL	TV,D VO	TV,D VO,F	TV,D VO,F	TV,D VO,F
Formy participace občanů v politickém životě				VL	VL	VO	VO	VO	D, CH, SP
Principy demokracie						D,VO	VO	D,VO	D,VO

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Evropa a svět nás zajímá			Prv	ČS, A	VL,Vv Tv,Hv A, Pří, INF	VO TV, Zpp	HV N,VO TV	N,HV VO TV INF	M,HV N,Z TV INF
Objevujeme Evropu a svět				ČS	VL,A INF	D,VO INF, Zpp	D,VO M,N, INF, SP	D,VO A,N,F INF	D,M,F SP,N Z INF
Jsme Evropané					VL INF	D, Zpp	D,HV	D,HV ,VO CH	D,HV CH,Z SP,VO

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kulturní diferenciac		Prv		A, ČS Vv,	VV HV TV VL	HV VO	Č,HV A,VO	Z,HV VO	Č,HV VO
Lidské vztahy	TV HV VV Prv	Prv, M TV HV VV	Č,A M,HV VV TV	Č,ČS A HV VV TV, VL	VL HV TV VV	D,VO HV TV	Č,VO TV HV	Č,VO TV HV	Č,VO TV HV
Etnický původ			Prv	VL	VL	VO	VO,D	VO,D	VO
Multikulturalita				VL	VL	VO	VO,D Č,A,N	Č,N VO,D	Č,N
Princip sociálního smíru a solidarity						VO	VO	VO	VO,SP

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy			Prv, Č	Př	Př	SP,Z PŘ	PŘ	PŘ,Z CH	PŘ,Z CH
Podmínky života		Prv	Prv	Př	Př	A,Z,F SP,PŘ	M,F,Z PŘ,SP VO	F,Z PŘ VO CH	M,F,Z CH, PŘ
Lidské aktivity a životní prostředí	VV HV TV	VV HV TV Prv	VV HV TV Prv	VV HV TV Př INF VL	VV HV TV Př VL	TV,SP VO	TV,SP F, INF	F,CH D,VO TV,PŘ	F,CH D,Z TV
Člověk a prostředí	Prv, M Č VV HV TV	Prv, M Č VV HV TV	Prv, M Č VV HV TV	Př VV HV TV VL	Př, VV HV TV VL	TV,SP D,VO Z,PŘ	TV,SP M,VO	TV,PŘ F,CH Z,VO	TV,F D,VO M,CH

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				INF	INF	VO,F INF VV TV, Zpp	VO,Č VV,A TV, INF	VO,F INF Č,TV	VO,F Č,SP INF, TV
Interpretace vztahu med. sdělení a reality								VO,Č	
Stavba mediálních sdělení						VV	Č,VV	Č,VV	Č,VV SP,Z
Vnímání autora mediálních sdělení		Č	Č			VO		VO	VO,Z
Fungování a vliv médií ve společnosti					Č	VO TV, Zpp	VO,Č TV	VO,Č VV,D INF,F TV	VO,Č VV,D TV,Z, INF
Tvorba mediálního sdělení				ČSl, INF	ČSl INF	VO,Č INF, Zpp	VO,Č, INF	VO,Č INF VV	VV,Č INF
Práce v realizačním týmu					ČSl	VO		VO VV	VV

5. V kapitole „**4. 1. Učební plán pro I. stupeň**“ zavádí nový učební plán a aktualizuje poznámky k učebnímu plánu. Disponibilní časová dotace byla využita pro posílení předmětů Český jazyk a literatura a Matematika v souvislosti s omezením prezenční výuky v minulém a předminulém školním roce. Cílem je efektivní naplňování očekávaných výstupů.

Vzdělávací obsah	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem ŠUP	Celkem RUP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8+1	7+2	7+1	6+2	5+2	33+8	33
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9+2	9
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4+1	4+1	3+2	20+4	20
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2	0	0	5	11
	Přírodověda	0	0	0	1+1	2	3+1	
	Vlastivěda	0	0	0	2	1+1	3+1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	2	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	Svět práce	1	1	1	1	1	5	5
Celkem v ročníku		21	22	23	26	26	118	
z toho disponibilní dotace		2	3	2	4	5	16	16
maximum dle RUP		22	22	26	26	26		

Celkem ŠUP – časová dotace podle Školního učební plánu

Celkem RUP – minimální časová dotace podle Rámcového učební plánu pro ZV

Předmět speciálně pedagogické péče bude zařazován dle doporučení ŠPZ z disponibilních hodin.

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Vyučovací předmět **Český jazyk** na 1. stupni zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Časová dotace je posílena 8 hodinami z disponibilní časové dotace.
2. Vyučovací předmět **Anglický jazyk** na 1. stupni zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Časová dotace je posílena 2 hodinami z disponibilní časové dotace.

3. Vyučovací předmět **Matematika** na 1. stupni zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Časová dotace je posílena 4 hodinami z disponibilní časové dotace.
4. Vyučovací předmět **Informatika** na 1. stupni zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika.
5. Vyučovací předmět **Prvouka** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.
6. Vyučovací předměty **Vlastivěda** a **Přírodověda** zahrnují vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět a každý předmět je posílen jednou hodinou z disponibilní časové dotace.
7. Vyučovací předmět **Tělesná výchova** na prvním stupni zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova.
8. Vyučovací předměty **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova** zahrnují vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Umění a kultura.
9. Vyučovací předmět **Svět práce** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

6. V kapitole „**4. 2. Učební plán pro II. stupeň**“ zavádí nový učební plán a aktualizuje poznámky k učebnímu plánu. Disponibilní časová dotace byla mj. využita pro posílení předmětů Český jazyk a literatura a Matematika v souvislosti s omezením prezenční výuky v minulém a předminulém školním roce. Cílem je efektivní naplňování očekávaných výstupů. Dále byl v 6. ročníku zaveden nový předmět Základy práce s počítačem s časovou dotací jedné vyučovací hodiny týdně, která byla přesunuta v rámci disponibilní časové dotace.

Vzdělávací obsah	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	Celkem ŠUP	Celkem RUP
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4+1	15+4	15
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
	Další cizí jazyk (německý)	0	2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	3+2	4+1	15+4	15
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	1+1	2	2	7+1	10
	Výchova k občanství	1+1	1+1	2	1+1	5+3	
Člověk a příroda	Fyzika	1	2	2	1+1	6+1	20
	Chemie	0	0	1+1	1+1	2+2	
	Přírodopis	2	1+1	2	1	6+1	
	Zeměpis	2	1	1+1	2	6+1	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	9
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	vzdělávací obsah integrován do předmětu Výchova k občanství – 2 vyučovací hodiny					10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Svět práce	1	1	0	1	3	3
	Základy práce s počítačem	0+1	0	0	0	0+1	
Celkem v ročníku		29	30	31	32	122	
z toho disponibilní dotace		3	5	5	5	18	18
maximum dle RUP		30	30	32	32		

Celkem ŠUP – časová dotace podle Školního učebnímu plánu

Celkem RUP – minimální časová dotace podle Rámcového učebního plánu pro ZV

Předmět speciálně pedagogické péče bude zařazován dle doporučení ŠPZ z disponibilních hodin.

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Ve vyučovacím předmětu **Český jazyk** na 2. stupni se realizuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace – obor Český jazyk a literatura. Předmět je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
2. Vyučovací předmět **Anglický jazyk** realizuje vzdělávací obor Cizí jazyk vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
3. Vyučovací předmět **Německý jazyk** realizuje vzdělávací obor Další cizí jazyk vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona. Úprava je specifikována v příslušné poznámce ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v kapitole 7.2.
4. Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) školského zákona jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1)
5. Ve vyučovacím předmětu **Matematika** na 2. stupni se realizuje vzdělávací obor Matematika a její aplikace. Předmět je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.
6. Ve vyučovacím předmětu **Informatika** na 2. stupni se realizuje vzdělávací obor Informatika.
7. Vyučovací předmět **Dějepis** realizuje vzdělávací oblast Člověk a společnost. Předmět je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.
8. V integrovaném vyučovacím předmětu **Výchova k občanství** jsou realizovány vzdělávací obory Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Předmět je posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace.
9. Vzdělávací oblast Člověk a příroda, jejíž obsah je realizován ve vyučovacích předmětech **Fyzika, Přírodopis, Chemie a Zeměpis**, je posílena o 5 hodin z disponibilní časové dotace.

10. Ve vyučovacím předmětu **Tělesná výchova** na 2. stupni je realizován obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova.
11. Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je realizován v předmětech **Svět práce a Základy práce s počítačem**. V předmětu Svět práce je v 6. a 7. ročníku jsou zařazeny tematické okruhy Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce, chovatelství a Příprava pokrmů V 9. ročníku jsou to okruhy Svět práce, Provoz a údržba domácnosti.
12. Napříč vzdělávacími oblastmi realizujeme využití digitálních technologií prostřednictvím online nástrojů – konsolidace myšlenek pomocí online spolupráce na jednom dokumentu, kooperace na vzdáleném experimentu, revize nápadů a myšlenek v rámci širší skupiny, systematická skupinová práce se společným cílem – prezentace myšlenky nebo produktu v rámci soutěží a popularizačních aktivit. Realizujeme zejména aktivity spojené s digitální audiovizuální tvorbou – práce s rozličnou AV technikou. Např. aktivity zaměřené na fotografování, projekt tvorby školních novin, kreativní zpracování audiozáznamu atd. Velká část kompetencí je rozvíjena také v oblasti ochrany životního prostředí nebo také udržitelného rozvoje. Zde je velký potenciál pro aktivity zaměřené na optimalizaci technologických procesů – např. hledat, kde zjednodušit či ušetřit se zachováním prioritních parametrů.

7. V kapitole „**5. 1. Český jazyk**“ je aktualizována část Charakteristika vyučovacího předmětu, kde je vložen text upravující pojetí předmětu jako druhého jazyka. Dále je změněn text ohledně časové dotace předmětu a doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** o odstavec *Kompetence digitální*.

Charakteristika vyučovacího předmětu jako druhého jazyka

V předmětu Český jazyk je realizován obsah vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace, novelizací RVP se zavádí opatření pro žáky s nedostatečnou znalostí českého jazyka – český jazyk jako druhý jazyk. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti

specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Časová dotace předmětu, místo realizace

Výuka předmětu Český jazyk bude probíhat v kmenové učebně, je určen žákům 1. - 9. ročníku.

1. stupeň – minimální časová dotace - 33 hodin + 8 hodin disponibilních

1. ročník - 8 hodin + 1 hodina disponibilní

2. ročník - 7 hodin + 2 hodina disponibilní

3. ročník - 7 hodin + 1 hodina disponibilní

4. ročník - 6 hodin + 2 hodiny disponibilní

5. ročník - 5 hodin + 2 hodiny disponibilní

2. stupeň – minimální časová dotace - 15 hodin + 3 hodiny disponibilní.

6. ročník - 4 hodiny + 1 hodina disponibilní

7. ročník - 4 hodiny + 1 hodina disponibilní

8. ročník - 3 hodiny + 1 hodina disponibilní

9. ročník - 4 hodiny + 1 hodina disponibilní

Kompetence digitální

U žáků rozvíjíme schopnost orientace v elektronických textech a výstupech a v elektronických jazykových příručkách. Učíme žáky volit vhodné čtecí strategie a vedeme je k úspěšné orientaci v elektronickém médiu. Rozvíjíme u žáků samostatné rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč. Při přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí, včetně tvorby nových digitálních obsahů, vedeme žáky ke kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací jako takových a k dodržování autorského práva.

8. V kapitole „5. 2. *Anglický jazyk*“ je doplněna část *Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí* o odstavec *Kompetence digitální*.

Kompetence digitální

Při výuce anglického jazyka motivujeme žáky k využívání vhodných aplikací a webových stránek při osvojování vybraných jevů. Při jejich používání dbáme na dodržování zásad bezpečnosti při pohybu v online prostředí. Vedeme žáky k využívání digitálních nástrojů při vyhledávání informací.

9. V kapitole „**5. 3. Další cizí jazyk**“ je doplněna část ***Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí*** o odstavec *Kompetence digitální*.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání vybraných internetových aplikací, které jsou určeny pro studium cizího jazyka
- podporujeme u žáků rozvoj odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek)
- vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

10. V kapitole „**5. 4. Matematika**“ je aktualizován text ohledně časové dotace předmětu a doplněna část ***Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí*** o odstavec *Kompetence digitální*.

Časová dotace předmětu, místo realizace

Výuka předmětu Matematika bude probíhat v kmenové třídě a je určen žákům 1. – 9. ročníku ZŠ.

1. stupeň – minimální časová dotace - 20 hodin + 4 hodiny disponibilní.

1. ročník - 4 hodin

2. ročník - 5 hodin

3. ročník - 4 hodiny + 1 hodina disponibilní

4. ročník - 4 hodiny + 1 hodina disponibilní

5. ročník - 3 hodiny + 2 hodiny disponibilní

2. stupeň – minimální časová dotace - 15 hodin + 4 hodiny disponibilní.

6. ročník - 4 hodiny

- 7. ročník - 4 hodiny + 1 hodina disponibilní
- 8. ročník - 3 hodiny + 2 hodiny disponibilní
- 9. ročník - 4 hodiny + 1 hodina disponibilní

Kompetence digitální

Společně se žáky nastolujeme situace, kdy digitální technologie napomůže k efektivnímu řešení matematického problému. Vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro vyhledávání dat, jejich vyhodnocení, porovnávání souborů dat, třídění, zpracování a interpretaci výsledků. Používáme digitální nástroje pro grafické zobrazování dat a hodnot při řešení matematických úloh. Ve vybraných situacích umožňujeme žákům použít digitální nástroje pro usnadnění výpočtu. Učíme žáky rozlišovat obrazné symboly, jejich významy (např. značky, piktogramy, šipky).

- 11. Kapitola „5. 5. *Informační a komunikační technologie*“ se ruší a nahrazuje se kapitolou „5. 5. *Informatika*“ v následujícím znění.

5. 5. INFORMATIKA

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů.

Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Časová dotace předmětu, místo realizace

Výuka předmětu Informatika bude probíhat převážně v učebně ICT a také v běžné třídě, kde mohou být použity mobilní zařízení. Předmět je realizován od 4. do 9. ročníku vždy v rozsahu jedna vyučovací hodina týdně. V případě vyššího počtu žáků ve třídě může dojít k dělení třídy na menší skupiny, ve kterých je realizována výuka.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka informatiky vzdělávací oblasti Informatika přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k systematizaci a ukládání informací, k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Seznamujeme žáky s novými trendy a technologiemi v oblasti ICT.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se být trpělivý při řešení problémů a chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí komunikovat jasně a srozumitelně za pomoci odborné terminologie oblasti. Učí se správně formulovat pracovní postup a jeho cíl. Pozornost je věnována vlastní prezentaci svých digitálních výstupů. Pro komunikaci na dálku se žáci seznamují s vhodnými technologiemi. Při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla.

Kompetence sociální a personální

Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram. Jsou přizváni k hodnocení prací, učí se zhodnotit práci svoji i ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat. Vedeme žáky ke kritickému myšlení a posuzování informací získaných z veřejných zdrojů.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. Hodnotíme kladně systematickou a zodpovědnou práci žáků. Žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další osobnostní a profesní růst.

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni k účelnému využívání digitálních zařízení a nejrůznějších technologií, které jsou pozitivně chápány v kontextu situací běžného života. Na základě toho pracují s digitálním obsahem nebo jej sami vytvářejí. Pracují se soubory dat a vhodně je analyzují. S daty manipulují tak, aby dodrželi normy etiky a platné legislativy.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Environmentální výchova – lidské aktivity a životní prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika

Informatika 4. ročník

Informatika

ZŠ a MŠ Určice

zpracováno dle změn RVP ZV 2021

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje a vysvětlí, k čemu slouží - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s tím souvisejí - respektuje zásady práce u digitálního zařízení - využívá a funkčně ovládá vhodné aplikace, nástroje a prostředí pro svou práci - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Digitální zařízení (popis a funkce), ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele, prevence rizik dlouhodobého užívání digitálního zařízení, přídatná zařízení Základní ovládání zařízení/aplikace	OSV 1, 5, 8, 10 EV 3 MV 1

- přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor, řeší úkol s použitím schránky - vytvoří a edituje digitální text, vytvoří jednoduchý obrázek - při práci s textem a grafikou přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - v textu rozpozná osobní údaje - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Práce se soubory Základy rastrové grafiky Psaní slov na klávesnici Editace textu Propojení technologií, internet, sdílení dat Uživatelské jméno a heslo, osobní údaje Využití digitálních technologií v různých oborech Technické problémy a přístupy k jejich řešení	
---	---	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - uvede příklady dat, která jej obklopují, rozhoduje se na základě dat - pracuje s texty, obrázky a tabulkami dle pokynů učitele, doplňuje data na správná místa v tabulce apod. - dokáže zpracovat data v textovém editoru a naformátovat jej dle pokynů učitele - píše na klávesnici odpovídajícím tempem a bez závažné chybovosti - zná základní klávesové zkratky a dovede pomocí nich řešit problémy při práci - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Úvod do práce s daty, druhy dat, data kolem nás Uživatelské prostředí textového editoru pro práci s daty Čtení dat z tabulky, doplňování dat, řazení a hodnocení dat Graf, analýza jednoduchého grafu, modely	OSV – 1, 5, 8, 10 MV – 1, 6 VMEGS – 1, 2, 3

- dokáže vyhledat potřebné informace a data pro svoji potřebu - s dopomocí učitele určuje věrohodnost informace - rozezná v systémech, které ho obklopují, jednotlivé prvky a vztahy, určí souvislost - ovládá postavy (prvky) v blokovém programovacím prostředí, řadí a spojuje jednotlivé kroky, dovede pracovat s opakováním příkazů, kombinuje možnosti vytváření řetězce příkazů vedoucí k cíli, řídí pohyb a reakci postav - je schopen najít chybu v řetězci příkazů a opravit jej - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - čte zápis programu/postup	Práce s internetovými vyhledávači INFORMAČNÍ SYSTÉMY Systém, prvky a vzájemné vztahy ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Práce v blokově orientovaném programovacím prostředí -	
---	---	--

- sdělí informaci obrázkem - předá zakódovanou informaci pomocí textu a čísel - zakóduje/zašifruje určená data	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Piktogramy a kódy, šifrování	
--	--	--

[illegible]

- zašifruje a dešifruje text - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - popíše výhody a nevýhody vektorové grafiky - zakóduje obrázek pomocí geometrických tvarů - zná SW zobrazující různé typy grafiky - vytvoří a upraví vektorový obrázek dle zadání - dovede interpretovat tabulky a grafy - odpoví na otázky na základě dat - zpracovává data a informace dle zadání, formátuje výstup textového či jiného dokumentu - doplní do tabulky prvky/záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek a grafů	Vektorová grafika Data v grafu a v tabulce Evidence dat Filtrování, řazení a třídění dat Řešení problémů s daty	
---	---	--

- popíše vybraný informační systém, v tomto systému pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnost a práva - v blokově orientovaném programovacím prostředí sestaví program, dokáže vysvětlit činnost programu a pracovat s chybou, používá cyklus s opakováním - vytváří vlastní bloky dle pokynů učitele - čte program a vysvětlí jeho obsah	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Školní informační systém – uživatelé, práva ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Práce v blokově orientovaném programovacím prostředí	
--	---	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - vysvětlí úlohu a funkci počítačové sítě - popíše možná zařízení existující v síti - rozlišuje základní prvky pro fungování sítě - spravuje sdílení souborů - zdůvodní, proč je třeba chránit osobní data a tyto pravidla aplikuje v praxi - řeší situace, kdy digitální zařízení jeví problém - dokáže popsat novinky digitálního světa na příkladech, které ho obklopují a jejich praktické využití - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení 3D tisk, rozšířenou realitu a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Domácí a školní počítačová síť (typy sítí, fungování sítí) Postup při řešení problému s digitálním zařízením E-mail Fungování nových technologií kolem mě Nebezpečí internetu Kyberšikana a její prevence Pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a zabezpečení uživatelských účtů	OSV 1, 5, 7, 8, 10, 11 VMEGS 2 EV 3 MV 1, 6

- navrhne tabulku pro záznam dat - vyhledává data dle zadání v on-line prostředí - v mapě a v dalších schématech najde odpovědi na otázky - problémy řeší pomocí grafů	s daty v mapě	
---	----------------------	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - v blokově orientovaném programovacím prostředí sestaví program dle návodu nebo vlastní tvořivosti, - dovede ověřit funkčnost programu, je schopen odhalit a napravit chybu - ovládá vstupní zařízení a senzory - čte program a vysvětlí jeho obsah - dovede popsat základní fungování a využití tabulkového editoru - dovede zapsat nebo vložit data do tabulkového editoru k dalšímu zpracovávání - tvoří účelné a esteticky vhodné tabulky	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Práce v blokově orientovaném programovacím prostředí (sestavení a oživení robota, práce s výstupním zařízením, samostatné projekty) INFORMAČNÍ SYSTÉMY Práce s tabulkovým editorem (popis programu, buňka a její vlastnosti, zápis a editace dat, panely nástrojů) Vybrané funkce a vzorce, práce se souborem dat	OSV – 1, 5, 8, 10 MV - 1, 5, 6 VMEGS – 1, 2

- využívá panely nástrojů aplikace - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy - orientuje se mezi jednotlivými listy aplikace - seřadí tabulku dat dle zadaného kritéria - dokáže popsat novinky digitálního světa na příkladech, které ho obklopují a jejich praktické využití - rozpozná současná nebezpečné jevy v online prostředí - diskutuje o cílech a metodách hackerů - zná prvky zabezpečující počítač a data - dovede rozpoznat situace kyberšikany a vhodně zareagovat při jejich řešení, ať už u sebe nebo u svého okolí - dokáže popsat svoji digitální stopu na základě svého používání digitálních	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Fungování nových technologií kolem mě Bezpečnost na internetu, nebezpečné aplikace a zabezpečení počítače a dat Kyberšikana Digitální identita, digitální stopa Fungování a algoritmy sociálních sítí Zabezpečení počítače, počítačové viry 3D tisk, rozšířená realita	
---	--	--

zařízení - zná bezpečné principy používání sociálních sítí - dovede nastavit vhodné zabezpečení digitálního zařízení, zná běžné antivirové programy - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení 3D tisk, rozšířenou realitu a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dbá zásad vhodných k pravidelnému zálohování a archivaci dat		
--	--	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - dovede zapsat nebo vložit data do tabulkového editoru k dalšímu zpracovávání - využívá panely nástrojů aplikace - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy, funkce a vzorce usnadňující práci - orientuje se mezi jednotlivými listy aplikace - je schopen vytvořit požadované grafy ze zadaných dat - používá filtr pro výběr dat z tabulky - sestaví kritéria pro správné	INFORMAČNÍ SYSTÉMY Práce s tabulkovým editorem – rozšíření dovedností (znázorňování dat v grafech a jejich editace filtrování dat, zpracování výstupů z velkých datových sad, nadstavbové dovednosti)	OSV – 1, 5, 8, 10 MV - 1, 5, 6 VMEGS – 1, 2

znázornění vybraného jevu - dokáže popsat novinky digitálního světa na příkladech, které ho obklopují a jejich praktické využití - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení 3D tisk, rozšířenou realitu a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - zná podstatu fungování webové stránky, možnosti realizace - používá cloudová prostředí - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - dokáže vyhledat a aplikovat pasáže autorského zákona do praxe - dokáže se zorientovat v nabídce trhu ohledně používaných SW produktů	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Fungování nových technologií kolem mě 3D tisk, rozšířená realita Web – jeho fungování, cloudové aplikace, odkaz URL Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright Etika v online prostředí	
---	--	--

- vysvětlí význam pojmu copyright - vhodně posuzuje informace na internetu - dbá zásad informační etiky a diskuzí v online prostředí - řeší problém sestavením vhodného algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program dle zadaných kritérií - je schopen vysvětlit podstatu programu, ověřit správnost a pracovat s chybou - řeší problém po částech pomocí vlastních bloků - ovládá vybrané prvky programovacího jazyka	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Práce v blokově orientovaném programovacím prostředí (programovací projekty a plán realizace s vybranými prvky jakými mohou být: pohyb po souřadnicích, animace, nástroje zvuku apod.)	
---	---	--

- vytváří skupinové a shrnující práce dle aktuálních pokynů na požadované úrovni a k požadovanému účelu	Prohlubování dosavadních znalostí, zpracování projektů napříč tématy předmětu INFORMATIKA - skupinové a shrnující práce dle potřeby	
---	---	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - zvládá pokročilejší editaci dokumentu - dovede napsat souvislý text bez chyb, který odpovídá běžným standardům psaného počítačového projevu - využívá práci s tabulkami, je schopen je editovat dle zadání - upravuje nastavení stránky - je schopen vytvořit číslování a odrážky dle předlohy - zvládá doplnit text o vhodné grafické prvky, které textový editor nabízí, využívá speciálních symbolů a editoru rovnic - dle potřeby používá formát pdf - dovede pracovat s možnostmi a vlastnostmi tisku dokumentu – formát, duplexní tisk, aj.	Zpracování a využití informací, práce s textovým editorem - pokročilé operace s dokumentem (komentář v dokumentu, základní typografická pravidla, odstavce, pravítka, tabulátory, odrážky a číslování, záhlaví a zápatí) - tvorba a editace tabulky - grafika v dokumentu - kontrola pravopisu - vkládání symbolů, grafů a rovnic - převedení formátu doc na formát pdf - náhled a tisk	OSV – 1, 5, 8, 10 MV - 1, 5, 6 VMEGS – 1, 2

- vysvětlí rozdíl mezi bitmapovým a vektorovým obrázkem, zná SW zobrazující různé typy grafiky - dovede popsat klady a zápory jednotlivých grafických zpracování a jejich využití v praxi - vytvoří a upraví vektorový obrázek dle zadání - vysvětlí úlohu a funkci počítačové sítě - dovede říci, co vše může být součástí počítačové sítě - zdůvodní, proč je třeba chránit osobní data a tyto pravidla aplikuje v praxi - vysvětlí, co je počítačový virus, co může způsobit a jak se lze proti němu bránit - zná současné virové hrozby a SW, který	Počítačová grafika, zpracování vektorových obrázků - podoba a výhody rastrové a vektorové grafiky - grafické editory vhodné pro vektorovou grafiku - popis prostředí vybraného editoru vektorové grafiky a jeho panel nástrojů - kreslící nástroje - objekty grafického editoru a jejich editace Počítačové sítě - princip fungování sítí, jejich typologie - důvěryhodnost v síti, ochrana osobních dat ve sdíleném a online prostředí - viry, antiviry a spamy	
--	---	--

chrání počítače - spustí antivirový program - dovede rozlišit relevantní informaci od spamu - dovede rozpoznat situace kyberšikany a vhodně zareagovat při jejich řešení, ať už u sebe nebo u svého okolí - dokáže vyhodnotit současná rizika při pohybu v online prostředí - využívá služby internetu a vyhledává potřebné informace pro zadané úkoly - odliší spolehlivé a nespolehlivé internetové zdroje - vytváří vlastní výstupy dle zadaných kritérií	Nebezpečí internetu - kyberšikana a její podoby, prevence - aktuální hrozby internetu pro mladou generaci, způsoby předcházení a řešení problémů Vyhledávání a zpracovávání informací - internet – zdroj informací a jejich tok - práce s jízdními řády veřejné dopravy - plánování tras a programů - věrohodnost informací a informačních zdrojů - tvorba vlastních prezentačních výstupů na zvolená témata	
---	--	--

přechodná verze 2021/2022, 2022/2023,
2023/2024

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - používá prezentační SW k prohlédnutí a dílčí úpravě již vytvořených výstupů - vytvoří svůj vlastní prezentační výstup dle zadaných kritérií - vkládá a upravuje nové snímky a grafické prostředky dle požadavků na očekávané výstupy - zvládá aplikovat animační efekty do prezentace - používá časování akcí v prezentaci - osvojuje si správné prezentační dovednosti vlastní práce před publikem	Zpracování, využití a prezentování informací (MS PowerPoint a jeho obdoby) - obecný postup při tvorbě prezentace, vizuální a obsahová podoba prezentovaného díla - režimy zobrazení snímků - práce se snímky - objekty na snímku (text, obrázky, grafické objekty) a jejich použití v prezentaci - přechody, efekty, animace - časování, spuštění prezentace	OSV – 1, 5, 8, 10 MV - 1, 5, 6 VMEGS – 1, 2

- pracuje s různými dalšími způsoby prezentace informací - zná způsoby ukládání dat ve virtuálním úložišti - dokáže vyhledat a aplikovat pasáže autorského zákona do praxe - dokáže se zorientovat v nabídce trhu ohledně používaných SW produktů - vysvětlí význam pojmu copyright - vhodně posuzuje informace na internetu - dbá zásad informační etiky a diskuzí v online prostředí - dovede popsat základní fungování a využití tabulkového editoru - dovede zapsat nebo vložit data do tabulkového editoru k dalšímu zpracovávání - tvoří účelné a esteticky vhodné tabulky - využívá panely nástrojů aplikace	Rozšířené možnosti prezentování informací - virtuální úložiště, prezentace vlastních informací v online prostředí Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika - autorský zákon (nejen v informačních technologiích) - jak získat legální SW? - copyright - relevantnost a dostupnost informací - etika v online prostředí Zpracovávání informací v tabulkovém editoru (MS Excel) - popis programu, buňka a její vlastnosti - vytvoření tabulky - zápis a editace dat - panely nástrojů - jednoduché výpočty	
---	--	--

- používá vhodné vzorce a funkce usnadňující práci - orientuje se mezi jednotlivými listy aplikace - je schopen vytvořit požadované grafy ze zadaných dat	- jednoduché vzorce - jednoduché funkce - práce s listy - operace s řádky a sloupci - tvorba grafů a jejich editace	
- vytváří skupinové a shrnující práce dle aktuálních pokynů na požadované úrovni a k požadovanému účelu	Prohlubování dosavadních znalostí, zpracování projektů - skupinové a shrnující práce dle potřeby	

12. Kapitola „**5. 6 Člověk a jeho svět**“ se nově rozděluje na podkapitoly „**5. 6. 1 Prvouka**“ (nový vzdělávací obsah), „**5. 6. 2 Vlastivěda**“ a „**5. 6. 3 Přírodověda**“ (původní vzdělávací obsah).

5. 6. Člověk a jeho svět

5. 6. 1 Prvouka

Časová dotace

1. ročník 1 hodina

2. ročník 2 hodiny

3. ročník 2 hodiny

Celková dotace na 1. stupni je 5 hodin.

Charakteristika:

Vyučovací předmět Prvouka je zařazen v 1., 2. a 3. ročníku 1. stupně základní školy. Výuka probíhá v kmenových třídách, popřípadě v odborných učebnách nebo formou vycházek a exkurzí v prostředí, které je vhodné k názornému osvojení poznatků. Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností. Obsah předmětu je tvořen tematickými okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Součástí vzdělávacího obsahu tematického okruhu Lidé kolem nás je i seznámení s problematikou finanční a digitální gramotnosti.

Cíle:

Prvouka rozvíjí u žáků pracovní návyky v jednoduché i týmové činnosti. Vede žáka k orientaci ve světě informací, rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech. Žáci se učí pojmenovávat pozorované skutečnosti a formulovat vlastní názory a myšlenky. Žáci by měli poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, respektovat druhé a jednat na základě společně vytvořených, přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití. Předmět učí žáky plnit povinnosti a společné úkoly, utvářet si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvarům a hledat možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně. V prvouce je žák veden k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí. Žáci se učí objevovat a poznávat všechno, co je zajímavé a v čem by mohli v budoucnu uspět. Žáci poznávají podstatu zdraví i příčin nemocí, jednat v situacích ohrožení vlastního zdraví a zdraví druhých. Žáci jsou vedeni k sebevědomému vystupování a jednání i v méně běžných situacích.

Výchovně vzdělávací strategie:

Převládající metody práce jsou názorně demonstrační (pozorování předmětů a jevů, předvádění činností a pokusů), praktické (návzik pracovních dovedností, práce s pomůckami) a slovní (vysvětlování, diskuse, dramatizace, práce s knihou).

V hodinách prvouky učitelé směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák používá různé metody učení, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace. Samostatně pozoruje a porovnává získané výsledky. Poznává význam dalšího studia a celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni. Učí se chápat problémy a nesrovnalosti. Vyhledává různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému, a ověřuje správnost řešení problému.

Kompetence komunikativní

Žák využívá široké možnosti informačních a komunikačních prostředků. Rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události.

Kompetence sociální a personální

Žák rozvíjí schopnost pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracování informací. Podílí se na stanovení pravidel pro činnost skupiny a sám je dodržuje.

Kompetence občanské

Žák respektuje přesvědčení druhých lidí. Snaží se chápat základní vztahy v různých ekosystémech a v souvisejících enviromentálních problémech. Chápe význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku.

Kompetence pracovní

Žák zkoumá vlastnosti materiálů. Zná možná zdravotní a hygienická rizika při práci a snaží se je eliminovat. Učí se pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a hledá také vlastní postup.

Kompetence digitální

Žák rozvíjí schopnost rozpoznat zdravé využívání on-line technologií, zdravotní rizika spojená s nadměrným využíváním digitálních nástrojů. Vedeme žáka k zdravému používání digitálních nástrojů a vhodnému zařazování relaxačních chvil. Umožňujeme žákům zkoumání přírody pomocí digitálních nástrojů či aplikací.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj

Výchova demokratického občana (VDO) – občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) – Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV) – lidské vztahy, kulturní difference, etnický původ

Environmentální výchova (EV) – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy

Vzdělávací obsah vzdělávacích předmětů Člověk a jeho svět

Člověk a jeho svět 1. ročník

Prvouka

ZŠ a MŠ Určice

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - orientuje se ve školní budově, ve třídě, popíše cestu do školy - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem a nedostatkům - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - využívá časové údaje pro řešení situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, současnosti a budoucnosti - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- škola - osobní bezpečí - vztahy mezi lidmi, vhodné chování ke spolužákům - rodina - domov - pravidla rodinného života, povinnosti a práva členů rodiny, práce, zaměstnání, odpočinek - základní orientace v čase a časový řád - charakteristika ročních období a změny počasí	OSV-1, 4, 5, 7, 8, 9, 10 VDO-1 MKV-2 EV-4

- uplatňuje základní hygienicko-režimové a jiné zdravotně-preventivní návyky - využívá elementární znalosti o lidském těle - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi - odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná - požádá a pomoc pro sebe i jiné dítě - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- péče o zdraví - lidské tělo - správná životospráva - osobní bezpečí - situace hromadného ohrožení	
---	---	--

Člověk a jeho svět**2. ročník****Prvouka****ZŠ a MŠ Určice**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - orientuje se v místě svého bydliště a školy - popíše cestu na určené místo - rozliší možná nebezpečí ve svém nejbližším okolí - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům - rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjadřuje různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, roli rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání	- osobní bezpečí - nebezpečné situace - vztahy mezi lidmi - chování ke spolužákům - rozdíl mezi městským a vesnickým prostředím - rodina - domov - pravidla rodinného života - oslavy v rodině - povinnosti členů rodiny	OSV-1, 5, 6, 7, 8, 9, 10 MKV-1, 2 EV-2, 3, 4

a pracovních činností - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě - pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně-preventivní návyky - využívá elementární znalosti o lidské těle, vztah ke zdraví - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování	- tělesná a duševní práce - různá povolání - volný čas a jeho využití - základní orientace v čase-rok, měsíc, týden, den - roční období, změny v přírodě, v počasí - reakce živočichů a rostlin na roční období - péče o zdraví - správná životospráva - návykové látky - lidské tělo - osobní bezpečí - situace hromadného ohrožení	
---	---	--

Člověk a jeho svět**3. ročník****Prvouka****ZŠ a MŠ Určice**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - vyznačí jednoduchý plán své obce - začlení svou obec do příslušného kraje - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí obce - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, interpretuje některé pověsti z místa, kde žije - porovnává minulost a současnost své obce - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům - využívá časových údajů - uplatňuje základní poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	- práce s plánem své obce - název obce a jejích částí - historická a památná místa v obci - rozdíly mezi městem a vesnicí - kultura a historie naší obce - proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti - tělesná a duševní práce - různá povolání - volný čas a jeho využití - vztahy mezi lidmi - vhodné chování mezi spolužáky - den, hodina, minuta, sekunda - rodina, domov, práce, zaměstnání, odpočinek	OSV-1, 5, 6, 7, 9, 10 MKV-3 EV-1, 2, 3, 4 VMEGS-1

- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - používá elementární znalosti o lidském těle - dodržuje zásady bezpečného chování, tak aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu - pracuje s drobným materiálem na základě své představivosti	- živá, neživá příroda - význam vody, vzduchu, půdy - pozorování a porovnávání - vlastnosti vody, vzduchu, přírodnin - základní jednotky délky, hmotnosti, objemu - lidské tělo - první pomoc - pravidla chování v souladu se školním řádem - pravidla silničního provozu - situace hromadného ohrožení	
---	--	--

5. 6. 2 Vlastivěda

Časová dotace

4. ročník 2 hodiny

5. ročník 1 hodina + 1 hodina disponibilní

Celková dotace na 1. stupni je 4 hodiny.

Charakteristika:

Vyučovací předmět Vlastivěda je zařazen v 4. a 5. ročníku 1. stupně základní školy. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo formou vycházek a exkurzí v prostředí, které je vhodné k názornému osvojení poznatků. Obsah předmětu je tvořen tematickými okruhy: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas. Součástí vzdělávacího obsahu tematického okruhu Lidé kolem nás je i seznámení s problematikou finanční a digitální gramotnosti. Předmět rozvíjí poznatky a dovednosti osvojené v předmětu Prvouka v 1. až 3. ročníku.

Cíle:

Vlastivěda rozvíjí u žáků povědomí o státě, kde žije. Seznamuje je s okolím školy, domova, s Českou republikou a vybranými informacemi o Evropě, resp. světě. Součástí předmětu jsou náhledy na globální problémy, které vybrané území zasahují. Předmět rozvíjí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Vede žáka k orientaci ve světě informací, v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu, učí pojmenovávat pozorované skutečnosti a formulovat vlastní názory a myšlenky. Vede žáky k respektování druhých, učí žáky vytvářet si civilizovaný a ohleduplný vztah ke kultuře a přírodě.

Výchovně vzdělávací strategie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Zadání a koncepce mnohých úkolů podněcují k vyhledávání a třídění informací, jejich pochopení, propojení a systematizaci. Předkládáme žákům dostatek námětů k využívání informací v procesu učení a tvůrčích činnostech v praktickém životě. Přispíváme k rozvoji kritického posuzování výsledků a vyvozování závěrů pro budoucnost, motivujeme žáky k dalšímu studiu a pozitivnímu vztahu k učení.

Kompetence k řešení problémů

Pěstujeme u žáků citlivost k vnímání problémových situací, pochopení problému, promýšlení způsobu řešení, ověřování správnosti řešení. Podněcujeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů, nabádajících k trpělivosti a vytrvalosti při řešení problémů. Mnohé navozené situace přispívají k rozvoji kritického myšlení, podněcují k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a činy.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých názorů, výstižnému a kultivovanému projevu a vhodné argumentaci. Budujeme potřebu naslouchat druhým lidem, porozumět jim a vhodně reagovat. Umožňujeme žákům využívat rozvoj komunikativních dovedností.

Kompetence sociální a personální

Nabízíme žákům náměty nabádající ke spolupráci a práci v týmu, k poznávání a přijetí nové role v pracovní činnosti. Umožňujeme žákům oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska, upevňovat mezilidské vztahy na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty. Žáci ovládají a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhly sebeúcty a vytvářeli si pozitivní představy a sobě samých.

Kompetence občanské

Nabízíme žákům množství námětů k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu, k respektování představ a vnitřních hodnot druhých lidí, k seznámení se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky ke zkoumání vlastností materiálů, seznamujeme žáky s možnými zdravotními a hygienickými riziky při práci a snaží se je eliminovat, učí se pracovat podle návodu a splnit kroky dané v zadání.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč. Učíme žáky respektovat autorská práva.

Průřezová témata

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí, mezilidské vztahy,

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Multikulturní výchova – lidské vztahy, kulturní difference, etnický původ, multikulturalita

Environmentální výchova – lidské aktivity a životního prostředí, člověka k prostředí

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda nebyl pozměněn.

5. 6. 3 Přírodověda

Časová dotace

4. ročník 1 hodina + 1 hodina disponibilní

5. ročník 2 hodiny

Celková dotace na 1. stupni je 4 hodiny.

Charakteristika:

Vyučovací předmět Přírodověda je zařazen v 4. a 5. ročníku 1. stupně základní školy. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně dle potřeby. Výuka může být doplněna dle aktuálních možností školy o vycházky a exkurze. Obsah předmětu je tvořen tematickými okruhy: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Předmět rozvíjí poznatky a dovednosti osvojené v předmětu Prvouka v 1. až 3. ročníku.

Cíle:

Přírodověda rozvíjí u žáků povědomí o účelné ochraně přírody a životního prostředí, učí vytvářet vztah mezi jedincem a přírodou. Vede žáky k touze poznávat, objevovat a orientovat se ve světě informací v těchto oblastech. Součástí předmětu jsou náhledy na globální problémy společnosti, které vybranou skupinu osob zasahují. Předmět rozvíjí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti. Vede žáka k orientaci ve světě informací, zájmu o zdravý životní styl a předcházení nemocem. Učí, jak jednat v případě ohrožení svého zdraví a zdraví ostatních.

Výchovně vzdělávací strategie směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Zadání a koncepce mnohých úkolů podněcují k vyhledávání a třídění informací, jejich pochopení, propojení a systematizaci. Předkládáme žákům dostatek námětů k využívání informací v procesu učení a tvůrčích činnostech v praktickém životě. Přispíváme k rozvoji kritického posuzování výsledků a vyvozování závěrů pro budoucnost, motivujeme žáky k dalšímu studiu a pozitivnímu vztahu k učení.

Kompetence k řešení problémů

Pěstujeme u žáků citlivost k vnímání problémových situací, pochopení problému, promýšlení způsobu řešení, ověřování správnosti řešení. Podněcujeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů, nabádajících k trpělivosti a vytrvalosti při řešení problémů. Mnohé navozené situace přispívají k rozvoji kritického myšlení, podněcují k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a činy.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k formulování a vyjadřování svých názorů, výstižnému a kultivovanému projevu a vhodné argumentaci. Budujeme potřebu naslouchat druhým lidem, porozumět jim a vhodně reagovat. Umožňujeme žákům využívat rozvoj komunikativních dovedností.

Kompetence sociální a personální

Nabízíme žákům náměty nabádající ke spolupráci a práci v týmu, k poznávání a přijetí nové role v pracovní činnosti. Umožňujeme žákům oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska, upevňovat mezilidské vztahy na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty. Žáci ovládají a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhly sebeúcty a vytvářeli si pozitivní představy a sobě samých.

Kompetence občanské

Nabízíme žákům množství námětů k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu, k respektování představ a vnitřních hodnot druhých lidí, k seznámení se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků. Při činnostech žáci dodržují pravidla ochrany svého zdraví a zdraví druhých. Povzbuzujeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč. Učíme žáky respektovat autorská práva. Motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací.

Průřezová témata

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Environmentální výchova – podmínky života, lidské aktivity a životního prostředí, člověka a prostředí, ekosystémy

Vzdělávací obsah předmětu Vlastivěda nebyl pozměněn.

13. V kapitole „**5. 7. Dějepis**“ je doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie** o odstavec *Kompetence digitální*.

Kompetence digitální

Rozvíjíme tím, že žáky vedeme k využívání digitálních aplikací pro práci s historickými prameny, např. analyzovat dobové dokumenty, historické fotografie, mapy, grafy, karikatury, zvukové záznamy, filmy nebo výpovědi pamětníků. Rozvíjíme u žáků povědomí o digitálních zdrojích s historickou tematikou.

14. V kapitole „**5. 8. Výchova k občanství**“ je doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** o odstavec *Kompetence digitální*.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií a uvědomění si jejich přínosů i rizik, včetně adekvátního vyhodnocení své digitální stopy. U žáků rozvíjíme schopnosti kritického myšlení a posuzování dat a informací při jejich získávání, shromažďování, analyzování a sdílení. Ukazujeme žákům cestu zapojení se do aktivního občanského života prostřednictvím digitálních technologií.

15. V kapitole „**5. 9. Fyzika**“ je doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** o odstavec *Kompetence digitální*.

Kompetence digitální

- učíme žáky zpracovávat naměřené výstupy pomocí digitálních nástrojů
- vedeme žáky k používání digitálních měřidel ve vhodných situacích
- používáme video pro záznam realizovaných fyzikálních pokusů
- učíme žáky pracovat s online aplikacemi pro měření a zpracování měření

16. V kapitole „**5. 10. Chemie**“ je doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** o odstavec *Kompetence digitální*.

Kompetence digitální

Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při realizaci žákovských experimentů, při procvičování látky volíme a doporučujeme vhodné digitální aplikace. Při získávání či

vyhodnocování naměřených dat používáme vhodnou digitální techniku a digitální přístroje. U žáků rozvíjíme kritickou práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemnou spolupráci v digitálním prostředí. Vybrané úseky učiva žáci zpracovávají pomocí digitálních nástrojů a připravují své výstupy.

17. V kapitole „**5. 11. Přírodopis**“ byla upravena část **Časová dotace a místo realizace** a část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** byla doplněna o odstavec **Kompetence digitální**, dále pak došlo k úpravě očekávaných výstupů a učiva v 9. ročníku vzhledem k přidělené časové dotaci.

Časová dotace předmětu, místo realizace

Předmět je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně, v 9. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodina týdně.

Kompetence digitální

Kritické vyhledávání informací pomocí digitálních zdrojů, tvorba a úprava digitálního obsahu, etické chování při práci s digitálním obsahem, používání vybraných výukových aplikací a nástrojů

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - objasní nejznámější teorie o vzniku a vývoji Země - vysvětlí význam důležitých nerostů a hornin - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, charakterizuje mimořádné události, způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - popíše proces vzniku půd - rozliší hlavní půdní typy a druhy	Země, vznik, vývoj, stavba Nerosty a horniny – třídění, význam Mimořádné události, způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi Půdy – vznik, rozdělení, význam, ochrana	EV 2 EV 1

- objasní vliv podnebí a počasí na vývoj Země - rozezná typické organismy jednotlivých geologických období	Geologické děje, geologický vývoj Země	
---	--	--

18. V kapitole „5. 12. *Zeměpis*“ byla upravena část *Časová dotace a místo realizace* a část *Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí* byla doplněna o odstavec *Kompetence digitální*, dále pak došlo k úpravě očekávaných výstupů a učiva v jednotlivých ročnících vzhledem k přidělené časové dotaci.

Časová dotace předmětu, místo realizace

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 8. a 9. ročníku v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně, v 7. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodina týdně.

Zeměpis se vyučuje v odborné učebně, za pomoci demonstračních pomůcek, obrazových materiálů apod. Nedílnou součástí výuky jsou zeměpisné vycházky v terénu.

Kompetence digitální

Práce s rozšířenými geoinformačními zdroji a prameny, používání tištěných i digitálních map, plánování pomocí online map, prezentování vybraných výstupů pomocí digitálních nástrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

Zeměpis 6. ročník

Člověk a příroda

ZŠ a MŠ Určice

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - objasní postavení Slunce ve vesmíru, popíše planetární systém - zhodnotí význam Slunce pro život, - charakterizuje naši planetu, charakterizuje přirozenou družici Země - Měsíc, - orientuje se v přírodě podle Slunce, - používá v praxi znalosti o kulatosti planety Země, - vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období, - užívá v praxi znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu , - popíše zemský povrch, na mapě světa a	Postavení Země ve vesmíru Tvar a pohyby planety Země	

- orientuje se v jednotlivých složkách přírodní sféry, určí jejich vzájemnou souvislost a vzájemnou podmíněnost - zná stavbu zemského tělesa, zemské kůry a její rozčlenění na litosférické desky - objasní působení vnitřních přírodních sil na zemský povrch, - dovede hovořit o zemětřesení a sopečné činnosti a rizicích s tím spojených, - vymezí na mapách různé podnebné pásy, definuje rozdíly - dovede vysvětlit rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí, - charakterizuje oběh vzduchu na planetě Zemi, - dokáže popsat faktory ovlivňující kvalitu ovzduší, - charakterizuje rozložení vody na Zemi, - doloží ekologickou problematiku moří a oceánů a definuje aktuální problémové lokality ohledně zásobování kvalitní vodou ve světě - popíše základní rysy oběhu vody v přírodě,	Přírodní obraz Země	EV 2 OSV 10
--	----------------------------	---------------------------

- pojmenuje a vyhledá v mapách příklady prvků horizontální členitosti oceánského pobřeží - popíše vlastnosti a pohyby mořské vody - znázorní vodní tok a jeho části - vysvětlí rozdíl mezi přírodními a umělými vodními plochami - popíše proces vzniku podpovrchových vod a ledovců - charakterizuje přírodní krajiny na planetě Zemi, - dovede na mapě lokalizovat přírodní krajiny, - popíše život obyvatelstva, zemědělskou a průmyslovou činnost jednotlivých přírodních krajin - popíše jednotlivé půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, - dovede hovořit o způsobech ochrany půdy, - vyhledá v mapách příklady národních parků světa, - dokáže rozpoznat lidské rasy a popsat jejich rozmístění na Zemi, - rozeznává jednotlivá světová náboženství a světové jazyky, zná		
---	--	--

lokality jejich vzniku a současné rozšíření, - orientuje se v rozdílných typech státních zřízení, - definuje jednotlivé sektory ekonomiky, - umí rozpoznat vyspělé a rozvojové státy světa, - chápe rozmístění světového zemědělství a dokáže určit ovlivňující faktory, - uvědomuje si roli nerostného bohatství a služeb v návaznosti na ekonomickou vyspělost		
---	--	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - dokáže rozpoznat lidské rasy a popsat jejich rozmístění na Zemi, - rozeznává jednotlivá světová náboženství a světové jazyky, zná lokality jejich vzniku a současné rozšíření, - orientuje se v rozdílných typech státních zřízení, - definuje jednotlivé sektory ekonomiky, - umí rozpoznat vyspělé a rozvojové státy světa, - chápe rozmístění světového zemědělství a dokáže určit ovlivňující faktory, - uvědomuje si roli nerostného bohatství a služeb v návaznosti na ekonomickou vyspělost	Člověk na Zemi - obyvatelstvo a sídla - hospodářská činnost člověka	

- vyhledá světadíly v mapách a na glóbu, - určí jejich geografickou polohu, porovná jednotlivé světadíly - lokalizuje významné geografické pojmy na mapě - porovná podnebí v jednotlivých částech světadílů, - lokalizuje v mapách vybrané hydrologické pojmy, - dokáže určit hustě a řídce obydlené oblasti světadílů, - charakterizuje jednotlivé oblasti na základě rozmístění lidských ras, jazykové a náboženské struktury obyvatelstva, - rozlišuje odlišné způsoby života - porovná ekonomickou vyspělost vybraných regionů, - dovede hovořit o vybraných problémech Afriky a Latinské Ameriky - vyhledá a určí v mapě vybrané státy jednotlivých světadílů - zná hlavní města vybraných států, - charakterizuje vybrané státy dle ekonomické vyspělosti, obyvatelstva,	Zeměpis světadílů: Afrika, Amerika - fyzicko-geografická charakteristika - socioekonomická charakteristika - regiony světadílů	MV 3, 5 EV 2 OSV 10
--	--	--

kultury a vybraných reálií, - popíše rozdíly a společné znaky Antarktidy a Arktidy, - posoudí význam Antarktidy v mezinárodní politice a ve výzkumné činnosti v návaznosti na životní prostředí	Polární oblasti	
---	------------------------	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - vyhledá světadíly v mapách a na glóbu, - určí jejich geografickou polohu, porovná jednotlivé světadíly - porovná rozlohu všech světadílů - lokalizuje významné geografické pojmy na mapě, orientuje se v členitosti pobřeží - s pomocí mapy popíše výškovou členitost světadílů, - porovná podnebí v jednotlivých částech světadílů, - lokalizuje v mapách vybrané hydrologické pojmy, - dokáže určit hustě a řídce obydlené oblasti světadílů, zná příčiny těchto nerovností, - charakterizuje jednotlivé oblasti na základě rozmístění lidských ras, jazykové a náboženské struktury obyvatelstva, surovinové základny,	Zeměpis světadílů: Austrálie a Oceánie, Asie, Evropa - fyzicko-geografická charakteristika - socioekonomická charakteristika - regiony Asie - regiony Evropy	VMEVS 1, 2, 3

- posoudí hospodářský a politický význam jednotlivých oblastí s přihlédnutím k současnému světovému dění, - dovede hovořit o Evropské unii a NATO, s pomocí mapy určí členské státy, - dokáže určit oblasti s rozvinutým cestovním ruchem a oblasti, které mají potenciál k rozvíjení cestovního ruchu, - vyhledá a určí v mapě vybrané státy jednotlivých světadílů - zná hlavní města vybraných států, - dovede zařadit vybraná města do států, - charakterizuje vybrané státy dle ekonomické vyspělosti, obyvatelstva, kultury a vybraných reálií, - dokáže s pomocí mapy určit oblasti konfliktů současného světa a hledá jejich příčiny - je schopen vytvořit si vlastní názor na terorismus ve světě		
--	--	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností:	Zeměpis světadílů: vybrané regiony Evropy	VMEVS 1, 2, 3
- dokáže určit oblasti s rozvinutým cestovním ruchem a oblasti, které mají potenciál k rozvíjení cestovního ruchu, - vyhledá a určí v mapě vybrané státy jednotlivých světadílů - zná hlavní města vybraných států, - dovede zařadit vybraná města do států, - charakterizuje vybrané státy dle ekonomické vyspělosti, obyvatelstva, kultury a vybraných reálií,		
- určí geografickou polohu České republiky vzhledem k Evropě a sousedním státům, - vymezí důležité geomorfologické jednotky na území ČR - orientuje se na fyzické mapě ČR (horopisné celky, vodstvo) - přiřadí území ČR k jednotlivým	ČR - fyzicko-geografická charakteristika - socioekonomická charakteristika	EV 1, VMEVS 1, 3 EV 2

úmořím, - zhodnotí stav životního prostředí, rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území, zná jejich důležitost - vyhledá, popíše a zdůvodní na mapách největší a nejmenší koncentraci obyvatelstva, určí významná sídla v ČR, - rozliší základní jednotky správního členění státu, - zná vybrané mezinárodní organizace jejímž je ČR členem a popíše jejich význam, - porovná demografické ukazatele ČR se sousedními státy, vyhledává aktuální demografické ukazatele pro ČR a svůj region, - popíše změny ve struktuře obyvatelstva, - rozlišuje národní hospodářství do jednotlivých sektorů ekonomiky, - rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití, - lokalizuje v mapách těžbu na území ČR, - zná významná hospodářská centra a odvětvovou strukturu průmyslu ČR		EV 4 OSV 10
--	--	------------------------

- zná charakter zemědělství ČR, - dovede rozlišit typy dopravy na území ČR, jejich klady a negativa, - rozezná jednotlivé regiony, porovná jejich hospodářskou funkci, vyspělost a regionální zvláštnosti, - rozlišuje sídla podle velikosti a charakteru zástavby, - dovede rozlišit městské a venkovské osídlení, - zjistí historii, statistické údaje vztahující se k obci, v níž žije - popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu - charakterizuje kvalitu oblužné sféry v místním regionu, - užívá turistickou mapu místního regionu. - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny a navrhuje vhodná řešení	Kraje ČR Místní region Globální problémy současného světa	VMEGS 2, MV 4 VDO 1, EV 3, 4
---	--	--

19. V kapitole „**5. 13. Výtvarná výchova**“ je upravena část **Časová dotace předmětu, místo realizace** a doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** o odstavec *Kompetence digitální*.

Časová dotace předmětu, místo realizace

Výuka předmětu Výtvarná výchova bude probíhat v kmenové učebně nebo v nejbližším okolí školy.

1. ročník - 1 hodina
2. ročník - 1 hodina
3. ročník - 1 hodina
4. ročník - 2 hodiny
5. ročník - 2 hodiny
6. ročník – 2 hodiny
7. ročník - 1 hodina
8. ročník - 1 hodina
9. ročník -1 hodina

Kompetence digitální

Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání postupů a různých variant řešení. Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorským právům. Digitální technologie a umělecké prostředky citlivě propojujeme ve vztahu k autentičnosti uměleckého vyjádření žáka.

20. V kapitole „**5. 14. Hudební výchova**“ je doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** o odstavec *Kompetence digitální*.

Kompetence digitální

U žáků rozvíjíme schopnost poznávat hudbu prostřednictvím digitálních nástrojů a online prostředí. Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorským právům. Motivujeme žáky k přenosu i prezentaci hudby a hudebních projektů prostřednictvím digitálních technologií.

21. V kapitole „**5. 15. Tělesná výchova**“ je upravena část **Časová dotace předmětu, místo realizace** a doplněna část **Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí** o odstavec *Kompetence digitální*.

Časová dotace předmětu, místo realizace

Výuka předmětu Tělesná výchova bude probíhat v tělocvičně, na školním hřišti, v nejbližším okolí školy, v plaveckém bazénu.

1. ročník - 2 hodiny týdně
2. ročník - 2 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 2 hodiny týdně
5. ročník - 2 hodiny týdně
6. ročník - 2 hodiny týdně
7. ročník - 2 hodiny týdně
8. ročník - 2 hodiny týdně
9. ročník - 2 hodiny týdně

Kompetence digitální

Seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí).

Motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.

Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole, v místě bydliště, na národní úrovni.

Klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

22. V kapitole „**5. 16. Svět práce**“ byla změněna charakteristika předmětu v závislosti na změnách učiněných v učebním plánu prvního stupně (nově předmět vyučování i v prvním až třetím ročníku) a dále byly upraveny očekávané výstupy a rozložení učiva v jednotlivých ročnících v závislosti na změně časové dotace v učebním plánu pro jednotlivé ročníky druhého stupně. Kapitola má nově toto znění:

5. 16 SVĚT PRÁCE

Charakteristika:

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je realizován v předmětu **Svět práce a v předmětu Základy práce s počítačem.**

Předmět Svět práce připravuje žáky pro život v technicky vyspělé společnosti. Žáci získávají praktické dovednosti a pracovní návyky, orientují se v informacích jednotlivých profesí, upevňují si pozitivní postoje k rozmanitým pracovním činnostem, učí se používat získané dovednosti v běžných životních situacích. Vzdělávací obsah je určen všem žákům (tedy chlapcům a dívkám bez rozdílu).

Vzdělávací obsah předmětu na 1. stupni je rozdělen do 4 tematických okruhů: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

V 6. a 7. ročníku jsou zařazeny tematické okruhy Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce, chovatelství a Příprava pokrmů V 9. ročníku jsou to okruhy Svět práce, Provoz a údržba domácnosti.

Časová dotace, místo realizace

Předmět svět práce je vyučován vždy v rozsahu 1 vyučovací hodina za týden s výjimkou 8. ročníku. V tomto ročníku není předmět vyučován.

Předmět Základy práce s počítačem je vyučován v 6. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodina za týden. Tato hodina je využita z disponibilních hodin.

Místem realizace je kmenová třída, prostor školních žákovských dílen, polytechnická učebna, cvičná kuchyňka pro žáky a jiné prostory dle možností školy.

Cíle:

Žáci v předmětu Svět práce získávají pozitivní vztah k práci, manuální zručnost, tvořivost, vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit své pracovní činnosti, orientují se v profesních informacích. Žáci si rovněž upevňují zásady společenského chování, komunikace a spolupráce, učí se šetrně zacházet s nástroji, náradím a pomůckami. Prostřednictvím pracovní výchovy by měli žáci chápat práci jako

příležitost k seberealizaci. Dále žáci rozvíjí aktivní poznávání okolního světa s důrazem na životní prostředí, podnikavé myšlení a využívání digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Předkládáme žákům metody a strategie, jimiž mohou rozvíjet a řídit vlastní učení v oboru světa práce. Nabízíme nové informace o pracovních postupech a moderních technologiích. Vyhledáváme s žáky poznatky o různých typech tvůrčí činnosti.

Kompetence k řešení problémů

Navozujeme různé problémové situace a vedeme žáky k vyslovení vlastního názoru na řešení pracovního postupu, ke zhodnocení výsledků práce, k zodpovědnosti za práci. Ověřujeme s žáky správnost řešení problému.

Kompetence komunikativní

Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění nákresů, grafů, populárně – odborných publikací v oblasti světa práce. Vedeme žáky k používání základní odborné terminologie. Nabízíme žákům možnost zapojit se do diskuse, vyslovit vlastní názor, obhájit ho, respektovat druhého. Klademe důraz na týmovou práci.

Kompetence sociální a personální

Nabízíme dostatek situací, kdy žák může projevit svou schopnost spolupracovat, vést diskusi, vést malý kolektiv, zhodnotit výsledky činnosti.

Podporujeme debatu skupiny i celé třídy, vedeme žáky k respektování zkušenosti druhého. Za cíl si klademe dosažení dobrého pracovního výsledku nejen u jednotlivce, ale také týmu.

Kompetence občanské

Klademe důraz na to, aby žáci plně respektovali zásady ochrany zdraví a bezpečnosti práce. Vedeme je k dodržování dílenského a zahradního pracovního řádu.

Nabízíme dostatek možností k pochopení vztahu člověk a životní prostředí.

Kompetence pracovní

Vedeme žáky k bezpečnému používání nástrojů, vybavení a materiálů, k hospodárnému využití všech prostředků a nástrojů. Stále zdůrazňujeme dodržování hygienických předpisů a ohleduplnosti k práci a zdraví druhých.

Kompetence digitální

Klademe důraz na informační a datovou gramotnost. Vedeme žáky k vyhledávání pracovních návodů v ověřených digitálních zdrojích. Zaměřujeme se na vyhledávání a porovnávání dat.

Např. informace o spotřebičích, parametry přístrojů a strojů atd. Pracujeme s databázemi dat, jako jsou například audio-video data, databáze nápadů a námětů nebo 3D grafika (např. databáze 3D modelů).

Průřezová témata,

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností a poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetence, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola, Občanská společnost a stát, Formy participace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova – lidské vztahy, kulturní difference, etnický původ

Environmentální výchova – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, ekosystémy

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Svět práce

Člověk a svět práce
1. ročník

Svět práce

ZŠ a MŠ Určice

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí - provádí pozorování přírody a zaznamenává ho - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování - udržuje pořádek na pracovním místě	- jednoduchý pracovní postup - využití pracovních pomůcek a nástrojů - jednoduchý pracovní postup - stavebnice plošné a prostorové - základní podmínky pro pěstování rostlin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování - organizace práce	OSV -1,2,3,4,9 VDO -1,2,3 VMEGS- 1,2,3 MKV- 1,2,3,4 EV- 1,2,3,4

Člověk a svět práce
2. ročník

Svět práce

ZŠ a MŠ Určice

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování - připraví tabuli na stolování - chová se vhodně při stolování - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti	- základní podmínky pro pěstování, výživa rostlin, osivo - úprava stolu - pravidla správného stolování - jednoduchý pracovní postup - jednoduchá pracovní operace - využívá pracovních pomůcek a nástrojů při práci s drobným materiálem - jednoduchý pracovní postup - stavebnice plošné, prostorové a konstrukční - organizace práce při práci s různým materiálem	OSV -1,2,3,4,9 VDO -1,2,3 VMEGS- 1,2,3 MKV- 1,2,3,4 EV- 1,2,3,4 MV- 6,7

Člověk a svět práce
3. ročník

Svět práce

ZŠ a MŠ Určice

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu - pracuje s drobným materiálem na základě své představivosti - provádí práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - pečuje o nenáročné rostliny - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- používá pracovních pomůcek a nástrojů s přihlédnutím na vlastnosti materiálu - práce s přírodninami, modelovací hmotou, hlínou, papírem a textiliemi, apod. - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - sestavování modelů - pěstování rostlin v místnosti - organizace práce - jedovaté rostliny - alergie - pravidla stolování - úprava stolu	OSV -1,2,3,4,9 VDO -1,2,3 VMEGS- 1,2,3 MKV- 1,2,3,4 EV- 1,2,3,4 MV- 6,7

Člověk a svět práce
4. ročník

Svět práce

ZŠ a MŠ Určice

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze - provádí jednoduchou montáž a demontáž - ošetřuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - orientuje se v základním vybavení kuchyně	- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - druhy pomůcek a "nástrojů ke zpracování různých materiálů (hlína, drobný rukodělný materiál) - organizace práce - stavebnice, sestavování modelů - pěstování pokojových rostlin - jednoduchá úprava stolu, správné stolování - vybavení kuchyně, el. spotřebiče	OSV -1,2,3,4,9 VDO -1,2,3 VMEGS- 1,2,3 MKV- 1,2,3,4 EV- 1,2,3,4 MV- 6,7

Člověk a svět práce**5. ročník****Svět práce****ZŠ a MŠ Určice**

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem (rukodělný materiál, hlína, apod.) prvky lidových tradic - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy a pozorování - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla bezpečnosti práce a základy hygieny, pečuje o čistotu pracovní plochy a poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- práce s rostlinami - využití nářadí při pěstování rostlin - příprava jednoduchých pokrmů dle možností - pracovní hygiena, uspořádání práce a místa, úrazy v kuchyni	OSV -1,2,3,4,9 VDO -1,2,3 VMEGS- 1,2,3 MKV- 1,2,3,4 EV- 1,2,3,4 MV- 6,7

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: – dodržuje zásady BOZP, hygienu, – zachází správně s náradím, – provádí drobnou údržbu (čištění), – poskytne 1. pomoc při úrazu, – vysvětlí vznik a význam půdy, – popisuje složení půdy, – zpracuje půdu před výsevem i v dalším vegetačním období,	Pěstitelské práce, chovatelství Bezpečnost a hygiena práce Půda – zpracování půdy – výživa rostlin – ochrana rostlin a půdy	OSV 2 OSV 9 EV 1 EV 2 EV 3

– uvede základní zásady při chovu psa, kočky, morčete, – zvládne zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti – podmínky chovu – hygiena a bezpečnost	EV 2 EV 4 EV 3
– je seznámen s řádem pracovny, – dodržuje hlavní zásady BOZP, – je schopen načrtnout (s pomocí učitele) jednoduchý náčrtek výrobku, – zvládá zákl. postupy při opracování dřeva, kovu a plastu – měří, rýsuje materiál, – řeže pilou, – piluje pilníkem, – spojuje materiál hřebíky (dřevo), – stříhá/ohýbá plech/drát	Práce s technickými materiály Bezpečnost a hygiena práce Technické náčrty Vlastnosti materiálu – dřevo, kov, plast, hlína	OSV 5 OSV 7 OSV 9 OSV 10 EV 3 EV 4

– zvládá jednod. povrchovou úpravu, – zvolí a umí používat vhodné pracovní nástroje a nářadí, – dovede popsat výrobu kovu/železa/plastu – dokáže pracovat s keramickou hlinou, zná vlastnosti materiálu a metody zpracování		
--	--	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: – vysvětlí význam pěstování zeleniny, – zařazuje jednotl. druhy zeleniny do skupin, – objasní podmínky pro pěstování jednotl. druhů zeleniny, – uvede význam pěstování vybraných druhů rostlin, – rozdělí okr. rostliny do jednotlivých skupin, – pěstuje vybrané druhy a květin, – rozliší plody, – přesazuje pokojové rostliny, – upravuje okrasné plochy, – pečuje o zeleň v okolí školy, pěstuje a využívá květiny pro výzdobu, – hodnotí význam polních plodin, – volí vhodné pracovní postupy a pomůcky – uvede vybrané zástupce druhů, – používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, – vysvětlí, jak sbírat a sušit léčivé rostliny	Pěstitelské práce, chovatelství Zelenina – osivo – sadba – pěstování Okrasné rostliny Polní plodiny Ovocné plodiny Léčivé rostliny a koření	OSV 2 OSV 9 EV 2 OSV 7 EV 3 EV 4 OSV 5

– dodržuje hlavní zásady BOZP, organizuje a plánuje svoji činnost – rozezná a bezpečně používá základní inventář kuchyně a spotřebiče – dovede rozčlenit potraviny do základních skupin – dovede potraviny správně uchovávat – orientuje se v základních principech zdravé výživy – dovede pracovat dle určeného pracovního postupu nebo takový pracovní postup je schopen připravit – dovede vytvořit jednoduché pokrmy studené a teplé kuchyně – dodržuje základní pravidla slušného chování ve společnosti – je schopen připravit jednoduché prostírání dle příležitosti	Příprava pokrmů Bezpečnost pracoviště Zdravá výživa Jednoduché pokrmy Stolování	
---	---	--

Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák dle svých možností: – seznámí s nutností orientovat se na trhu práce, – zvažuje okolnosti volby, uvědomuje si rizika, – hodnotí své osobní předpoklady, – provede typologii osobnosti, – porovnává vlastní osobnost s požadavky, – chápe význam sebevýchovy, – hodnotí své osob. zájmy a životní cíle, – zná svůj zdravotní stav, – posuzuje faktory ovlivňující volbu, – zvažuje, co mu brání se rozhodnout, – řeší s pomocí učitele obtížné situace – hodnotí výhody a nevýhody v zaměstn. poměru a v podnikání, – vyjmenuje zákl. formy odměňování za práci, – zamýšlí se nad jednoduchými otázkami politiky zaměstnanosti, – hovoří na téma – mé další zaměstnání, – zamýšlí se nad svou budoucností	Svět práce Seznámení s předmětem Sebepoznávání, rozhodování Akční plánování Adaptace na životní změny Možnosti absolventa ZŠ Rovnost příležitostí na trhu práce Svět práce a svět dospělosti	OSV 1 OSV 2 OSV 3 OSV 6 OSV 7 OSV 8 MV 3 VMEGS 2 VMEGS 3 MV 5 MV 1

– vytvoří osobní akční plán – co dál po ZŠ, – informuje se o různých alternativách, – uvažuje o další profesní specializaci, – seznamuje se s tiskopisy, dotazníky, – tvoří profesní životopis, – informuje se o struktuře nezaměstnanosti, o zájmu zaměstnavatelů, – vyplňuje vybrané tiskopisy ze světa dospělých. - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla - poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů, vyhledává informace o spotřebičích, využívá digitální aplikace - rozlišuje jednotlivé typy rozpočtu, dovede zpracovat svůj rozpočet a vyvodit z něj závěry pro další časové období - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Provoz a údržba domácnosti Provoz a údržba domácnosti, domácí spotřebiče - úklid domácnosti, prostředky a postupy - údržba oděvů a textilií - hygiena, bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci - provoz a údržba domácích spotřebičů a elektrotechniky - odpad a jeho ekologická likvidace - 3D tisk (drobnosti do domácnosti) Finance a provoz domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory hotovostní a bezhotovostní platební styk	VDO 3
--	---	--------------

23. Nově je v kapitole **5. Učební osnovy** zařazena podkapitola **5. 17 Základy práce s počítačem**. Jedná se o nový předmět pro žáky druhé stupně, který je zařazen v 6. ročníku. Předmět svým obsahovým zaměřením spadá do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Časová dotace pro tento předmět je jedna vyučovací hodina týdně, které je čerpána v rámci přesunu disponibilních hodin v rámci učebního plánu druhého stupně. Kapitola **5. 17 Základy práce s počítačem** má následující znění:

5. 17 ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět s názvem **Základy práce s počítačem** umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzdělávací obsah předmětu seznamuje žáky s praktickým využitím výpočetní techniky při tvorbě, editaci textu s využitím různého software, redakčních systémů a cloudových služeb, mezi nezbytné dovednosti patří výuka psaní všemi deseti prsty. Předmět svým charakterem integruje všechny vzdělávací oblasti, seznamuje žáky s možnostmi využívání technologií v jednotlivých předmětech při zpracování vzdělávacích výstupů prostřednictvím textových a prezentačních digitálních nástrojů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- vést žáky k praktickému zvládnutí práce s textem, grafikou a tvorbě prezentací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivé využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- bezpečnost v kyberprostoru

Časová dotace předmětu, místo realizace

Výuka předmětu **Základy práce s počítačem** bude probíhat v učebně ICT nebo v kmenových učebnách, je určen žákům 6. ročníku. Předmět má stanovenou časovou dotaci jednu hodinu týdně. Časová dotace je využita z množství disponibilních hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka předmětu **Základy práce s počítačem** ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení

Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k systematizaci a ukládání informací, k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Seznamujeme žáky s novými trendy a technologiemi v oblasti ICT. Učíme žáky znát symboly, termíny, znaky potřebné k práci na počítači.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se být trpěliví při řešení problémů a chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

Kompetence komunikativní

Žáci se učí komunikovat jasně a srozumitelně za pomoci odborné terminologie oblasti. Učí se správně formulovat pracovní postup a sebereprezentaci informací. Pro komunikaci na dálku se žáci seznamují s vhodnými technologiemi – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty apod. Při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla pro tento typ komunikace.

Kompetence sociální a personální

Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram. Jsou přizváni k hodnocení prací, učí se zhodnotit práci svoji i ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni s vazbami na platné normy a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) tím, že je musí dodržovat. Vedeme žáky ke kritickému myšlení a posuzování informací získaných z veřejných zdrojů.

Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou. Hodnotíme kladně systematickou a zodpovědnou práci žáků. Žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další osobnostní a profesní růst.

Kompetence digitální

Žáci běžně používají digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. Volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních technologií. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – kreativita, rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Základy práce s počítačem

Základy práce s počítačem

Člověk a svět práce

ZŠ a MŠ Určice

Dílčí výstupy	Učivo	
Žák dle svých možností: - s pomocí textového editoru vytvoří, modifikuje, uloží a znovu vyhledá jednoduchý textový dokument - pracuje s vlastnostmi písma - plynule píše na klávesnici a dovede zapsat nestandardní znaky - používá položky na panelu nástrojů - napíše požadovaný text, opraví v něm chyby - upraví text dle současných požadavků na správné formátování textu - vhodně pracuje s obrázky v dokumentu	Zpracování a využití informací – textový editor - popis prostředí, zvládnutí klávesnice a psaní rozšiřujících symbolů - bezchybnost psaní na klávesnici - panely nástrojů - pravidla pro vizuální podobu textu, editace textu - číslování stránek a ohraničení stránek - grafika v dokumentu - vkládání grafů a rovnic - tvorba a editace tabulky	OSV – 1, 5, 8, 10 MV - 1, 5, 6 VMEGS – 1, 2, 3

- dokáže vyhledat a zpracovat požadované informace, - odliší spolehlivé a nespolehlivé internetové zdroje, - vytváří vlastní výstupy dle zadaných kritérií, - používá vhodně email a zná, popř. používá jiné komunikační nástroje online prostředí - umí vložit, mazat a přeskupovat snímky - vhodně volí estetickou podobu prezentace - svede vkládat do prezentace textové a	Vyhledávání informací a komunikace - pomocí vyhledávače nalezne požadovanou webovou stránku, překlady, obrázky apod. - mapové portály a jízdní řádů - věrohodnost informací a informačních zdrojů - email a jiné formy online komunikace Vytváření a publikování prezentací (MS PowerPoint a jeho obdoby) - základy práce se snímky - zásady tvorby prezentace, estetické požadavky na prezentaci - panely nástrojů - zásady prezentování - objekty na snímku (text, obrázky, grafické objekty) a jejich použití v	
--	--	--

grafické prvky - používá k tvorbě prezentace běžné panely nástrojů - prezentuje svoji práci dle zásad slušného a úspěšného prezentování - zvládá aplikovat animační efekty do prezentace - používá časování akcí v prezentaci - osvojuje si správné prezentační dovednosti vlastní práce před publikem - pracuje s různými dalšími způsoby prezentace informací - zná způsoby ukládání dat ve virtuálním úložišti - dokáže vyhledat a aplikovat pasáže autorského zákona do praxe - dokáže se zorientovat v nabídce trhu ohledně používaných SW produktů	prezentaci - přechody, efekty, animace - časování, spuštění prezentace Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika	
---	---	--

- vysvětlí význam pojmu copyright - dbá zásad informační etiky a diskuzí v online prostředí - - dokáže nakreslit jednoduchý obrázek v grafickém editoru - vhodně používá panely nástrojů k realizaci svého zadání	Základy rastrové grafiky, kreslicí nástroje	
---	---	--

